

Vuoden 2023 talousarvion neljännesvuosiraportti ajalta tammi-syyskuu

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 264

Asian valmistelija:

Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

Tammi-syyskuun toteumaa verrataan muutettuun talousarvioon. Muutettu talousarvio sisältää kesäkuun puolivuotisraportissa hyvästyty talousarviomuutokset.

Tasaisen kertymän mukainen toteuma syyskuun lopussa on 75 %. Kaikki kunnan toimintatuotot ja toimintakulut eivät toteudu tasaisesti vuoden aikana.

Toimintatuotot

Toimintatuottojen toteuma on 87,5 %. Myyntituotoissa on laskutus muilta kunnilta perusopetuksen oppilaista 31.12.2022 tilanteen mukaan. Vuoden aikana laskutetaan kesken lukuvuoden pois lähteneistä oppilaista läsnäolokausien mukaan.

Maksutuotoissa on seitsemän kuukauden päivähoitolaskutus. Varhaiskasvatusmaksuja voidaan lain mukaan periä pääsääntöisesti vain yhdentoista kuukauden ajalta vuodessa.

Tuet ja avustukset kohdassa on noin 462.000 € enemmän valtionavustuksia kuin talousarviossa on arvioitu. Summa sisältää uusia vuonna 2023 saatuja avustuksia ja vuodelta 2022 siirtyneet kesken olevien opetustoimen muiden hankkeiden valtionavustukset. Vastaavasti vuoden 2023 jälkeen jatkuvien muiden hankkeiden valtionavustukset siirretään tilinpäätöksessä seuraavalle vuodelle. Hankkeista aiheutuvat kulut (pääasiassa henkilöstökuluja) kirjataan toimintakuluihin ao. kohtaan.

Muissa toimintatuotoissa on syyskuun loppuun mennessä toteutuneita käyttöomaisuuden myyntivoittoja noin 97.000 €. Talousarviossa ei ole budjetoitu käyttöomaisuuden myyntivoittoja. Puunmyyntituloja on noin 154.000 € enemmän kuin talousarviossa arviotiin.

Ptky Akselin purkamiseen liittyvät kirjaukset näkyvät syyskuun lopun toteumassa. Niistä johtuvat muutokset talousarvioon hyväksyttiin kesäkuun lopun puolivuotiskatsauksessa.

Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut yhteensä toteuma on 76,6 %. Palkkojen toteuma on 77,7 % ja sivukulujen on 75,8 %. Lomarahat on maksettu kesäkuussa ja se vaikuttaa toteumaprosenttiin. Kesäkuun alusta tuli voimaan virka- ja työehtosopimusten mukainen 2,2 %:n yleiskorotus ja paikallinen järjestelyerä yhteensä 1,9 %. Lisäksi kesäkuussa maksettiin kertaerä, joka suuruus vaihteli työtehtävästä riippuen.

Talousarviossa palkankorotusvaraus oli 1,5 % koko vuodelle. Sopimusten mukaiset korotukset kesäkuun alusta laskettuna noin 0,9 % enemmän kuin talousarviovaraus. Kesäkuun puolivuotisraportissa hyväksyttiin sivistystoimelle lisämääräraha korotusten takia. Lisäksi kunnan palveluksessa on vuoden aikana aloittanut henkilöitä, joiden palkkamäärärahat eivät ole talousarviossa. Myös henkilöstövaihdokset ovat aiheuttaneet päällekkäisiä palkkakustannuksia.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen toteuma yhteensä on 76,5 % eli hiukan yli tasaisen kertymän. Suurimpia palvelujen ostoja on kuljetukset (koululaiskuljetukset ja joukkoliikenne), päivähoiton palvelusetelit, rakennusten korjauskustannukset ja ICT-palvelut. Palvelujen ostot toteutuvat epätasaisesti vuoden aikana.

Toteumaan vaikuttaa Ptky Akselin purkamiseen liittyvien vyörytyserien korjaus noin 360.000 €, joka on menon vähennyksenä palvelujen ostoissa. Ilman em. kirjausta palvelujen ostojen toteuma on 80,2 %. Euromääräisesti suurimmat ylitykset johtuvat rakennusten ja alueiden kunnossapitopalveluista (toteuma 158 %) ja matkustus- ja kuljetuspalveluista (84,6 %, koulukuljetukset 98,9 %).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Toteuma yhteensä on 64,1 %. Lämmityskulujen toteuma on 77,3 %, sähkön 67,0 % ja elintarvikkeet on 59,2 %. Osa hankinnoista toteutuu epätasaisesti vuoden aikana (esim. elintarvikkeet, oppikirjat ja kalusteet). Lämmitys- ja sähkökuluihin vaikuttaa vuodenaika.

Avustukset

Toteuma yhteensä on 77,9 %. Toiminta-avustukset yhdistyksille, järjestöille ja yksityisteille on pääsääntöisesti maksettu koko vuoden osalta. Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma on 83,3 %. Määräraha tulee ylittymään.

Verotulot

Hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikattiin 12,64 %. Mynämäen vuoden 2023 tuloveroprosentiksi jäi 8,61 %. Joulukuun verotulot tilitettiin kunnille tammikuussa. Muinakin kuukausina vuonna 2023 kunnille tilitetään verotuloja vielä vuodelta 2022 korkeammalla veroprosentilla. Kuntien yhteisöveron jako-osuutta leikattiin noin 10 %-yksikköä. Vuonna 2022 jako-osuus oli 33,76 %. Vuonna 2023 jako-osuus on 23,91 %.

Syyskuun lopussa verotulot yhteensä toteuma on 75,6 %. Kunnan tuloveron toteuma on 75,3 %, kiinteistöveron 73,5 % ja yhteisöveron 81,4 %.

Kunnan tuloveron kertymiseen vaikuttaa verovähennykset, joihin myös tuli muutoksia vuoden 2023 alusta. Verovähennyksistä siirtyi enemmän valtionverotukseen, jonka seurauksena kunnan tuloveron efektiivisyys paranee. Vuoden 2023 verotuloa parantaa vuodelta 2022 korkeammalla veroprosentilla tilitettävät tuloverot.

Talousarviossa verotuloarvio on Kuntaliiton syyskuun 2022 ennustekehikon mukaiset. Kesäkuun lopun puolisorjissa verotuloennustetta korotettiin (MTA 2023 -sarake, elokuun ennusteen mukainen). Lokakuun 2023 ennustekehikossa verotuloarviot ovat seuraavat:

	MTA 2023	ennuste- kehikko 4/2023	ennuste- kehikko 8/2023	ennuste- kehikko 10/202	tot 30.9.2023	tot%
Kunnan tulovero	13 994 000	13 354 000	13 994 000	14 024 000	10 544 059	75,3
Kiinteistövero	1 979 000	1 979 000	1 979 000	1 979 000	1 454 648	73,5
Yhteisövero	1 185 000	1 240 000	1 185 000	1 163 000	964 349	81,4
Yhteensä	17 158 000	16 573 000	17 158 000	17 166 000	12 963 056	75,6

Verotulojen ennuste ei ole juurikaan muuttunut elokuun ennustekehikosta. Koko maassa ansiotulojen arvioitu kehitys on heikentynyt elokuun veroennustekehikosta. Palkkasumman kehitys 2022–2023 pienenee noin 0,5 prosenttiyksiköllä heikompien työllisyysnäkökymien sekä Tulorekisteristä saatujen palkkatulotietojen seurauksena. Verohallinnon mukaan osalla palkansaajista ennakonpidätysprosentti on liian alhainen. Jos prosentteja ei muuteta tämän syksyn aikana, lisäverot tilittyvät kunnalle verotuksen valmistumisen mukaisesti ensi vuoden kesästä alkaen lisäveroina ja kirjautuvat vuoden 2024 verotuloksi.

Kesäkuusta alkanut yhteisöveron verovuoden 2023 ennakkoverojen heikko kehitys on jatkunut syyskuun loppuun asti. Loppuvuoden kehitys ei tällä hetkellä näytä merkittäviä piristymisen merkkejä. Ennustekehikossa kuluvan vuoden maksuunpano- ja tilitysennustetta on laskettu elokuusta vähän lisää.

Valtionosuudet

Hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi kuntien valtionosuudet vähenivät merkittävästi. Sote-palveluihin kohdistuneita valtionosuuksia ei enää makseta kunnalle. Mynämäen kunnan valtionosuudet olivat 19,6 milj. euroa vuonna 2022.

Vuoden 2023 talousarviossa valtionosuudet ovat 4.131.442 €. Valtiovarainministeriön päätöksen 29.12.2022 mukaan valtionosuudet ovat 4.221.343 € eli hiukan yli talousarviossa arvioidun. Syyskuun lopun toteuma on 76,6 %.

Korkokulut

Korkojen nousun takia kesäkuun puolivuotisraportissa hyväksyttiin korkomenoihin 725.000 € lisämääräraha. Talousarviovaraus oli 120.000 €. Korkojen nousu on ollut huomattavasti merkittävämpi kuin talousarviota laadittaessa syksyllä 2022 osattiin ennakoida. Syyskuun lopun toteuma on 58,8 %. Korkomenot toteutuvat epätasaisesti vuoden aikana.

Poistot

Poistot ovat todelliset yhdeksän kuukauden poistot. Toteuma on 82,0 % eli yli tasaisen kertymän. Laurin koulun saneerauksen poistoja on aloitettu valmistumisen mukaan vaiheittain vuonna 2023. Vuoden 2023 poistot tulevat ylittymään talousarviossa arvioidusta.

Satunnaiset tuotot

Ptky Akselin purkamiseen liittyen jäsenkunnille palautettiin kuntayhtymän varoja. Mynämäen osuus oli 820.000 € ja se on kirjattu satunnaiseksi tuotoksi. Varoja on vielä jonkin verran jakamatta Ptky Akselin vastuiden maksamista varten.

Toiminnan ja investointien rahoittamiseksi rahoituslaskelmassa esitetään 1,1 milj. euroa lisävaltuutta pitkäaikaisen lainan nostamiseksi.

Vuoden 2023 avaavasta taseesta on vähennetty Osakkeet ja osuudet -kohdasta hyvinvointialueelle siirtyneiden sote-palveluiden eli V-S sairaanhoitopiirin, V-S erityishuoltopiirin ja Ptky Akselin yhtymäosuudet. Vastakirjaus on Peruspääoma -kohdassa vähennyksenä. Vaikutus taseen loppusummaan on -4,6 milj. euroa.

Vuoden 2023 neljännesvuosikatsaus lähetetään esityslistan mukana.

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2023 talousarvion neljännesvuosikatsauksen tammi-syyskuulta ja hyväksyy lisämäärärahat seuraavasti:

KÄYTTÖTALOUSOSA

Yleishallinto-tulosalue	-61.100 € (menon lisäys)
Infra-tulosalue	-200.000 € (menon lisäys)
Opetustoimi-tulosalue	-364.000 € (menon lisäys)

RAHOITUSOSA

Lainakannan muutos 1.100.000 € (lainamäärän lisäys)

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien yhtymäosuuksien poiskirjaamisesta johtuen vuoden 2023 avaavaan taseeseen peruspääoman vähennyksenä 4.607.022 €.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 75
60/02.02.02/2023

Vuoden 2023 talousarvion neljännesvuosikatsaus tammi–syyskuulta on esityslistan liitteenä.

Päätösehdotus
(kh):

Kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2023 talousarvion neljännesvuosikatsauksen tammi–syyskuulta ja hyväksyy lisämäärärahat seuraavasti:

KÄYTTÖTALOUSOSA

Yleishallinto-tulosalue	-61.100 € (menon lisäys)
Infra-tulosalue	-200.000 € (menon lisäys)
Opetustoimi-tulosalue	-364.000 € (menon lisäys)

RAHOITUSOSA

Lainakannan muutos 1.100.000 € (lainamäärän lisäys)

Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyy sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien yhtymäosuuksien poiskirjaamisesta johtuen vuoden 2023 avaavaan taseeseen peruspääoman vähennyksenä 4.607.022 €.

Päätös: Puheenjohtajan ehdotuksesta ensin käytettiin ryhmäpuheenvuorot ja sen jälkeen yksityiskohtainen keskustelu.

Ryhmäpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Aappo Kontu/KESK ja Kalle Aerikkala/VIHR.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.